

SÈRIE 3

EXERCICI 1

(3 punts)

1.1

(1,5 punts)

Es valorarà l'ús de termes tècnics en l'explicació dels alumnes. La resposta de l'estudiantat no ha de coincidir literalment amb aquesta resposta, però sí incloure'n l'essència.

És una tècnica associada al disseny gràfic que, a partir de l'ús de grafismes, busca explicar dades o processos complexos des d'un punt de vista visual i atractiu. Per tant, el seu objectiu és ajudar i fer comprensibles les informacions complicades, per tal que amb un cop d'ull s'entengui un text que d'altra manera requeriria un esforç comprensiu molt més profund. Les infografies són atractives i coloristes, ajuden a visibilitzar millor un tema i es fan servir molt en premsa digital, webs, xarxes socials o televisions, per exemple.

1.2

(1,5 punts)

Es valorarà l'ús de termes tècnics en l'explicació dels alumnes. La resposta de l'estudiantat no ha de coincidir literalment amb aquesta resposta, però sí incloure'n l'essència.

Una sintonia és una melodia musical, preferiblement original, emprada per emmarcar (obrir i tancar) un espai audiovisual, un programa de ràdio o de TV o una secció d'un programa. No acostuma a tenir una durada gaire llarga. Serveix per identificar i ressaltar sonorament el programa o secció, ajuda a identificar-lo i pot fragmentar-se per fer-ne versions més curtes que poden actuar de separadors dins de l'espai/programa.

1.3

(1,5 punts)

Es valorarà l'ús de termes tècnics en l'explicació dels alumnes. La resposta de l'estudiantat no ha de coincidir literalment amb aquesta resposta, però sí incloure'n l'essència.

La diferència principal és que els denotatius donen més informació que els connotatius.

Els missatges denotatius són missatges que donen informació sobre el producte, el seu ús o les seves característiques, mentre que la publicitat connotativa, normalment, defuig de donar aquest tipus d'informació directa i busca provocar/despertar emocions al *target*. És a dir, en la publicitat connotativa la informació hi té un paper molt residual, ja que s'aposta per suggerir, provocar o seduir, o oferir viure experiències emocionals o sensorials vinculades al producte.

EXERCICI 2

(7 punts)

OPCIÓ A

2.1

(3 punts)

Les explicacions poden ser força diverses. Per tant, cal demanar que tinguin una bona estructura i que emprin llenguatge tècnic i específic de la matèria, a més de donar resposta a totes les qüestions que s'esmenten a l'enunciat (1 punt per a cada una). És important que hi hagi el mínim de 150 paraules que es demanen en la redacció. Aquesta és una possible resposta. Òbviament, no s'espera que l'estudiantat tingui informació referida a la font de la imatge, per la qual cosa aquest aspecte no s'ha d'avaluar. En aquest sentit, també es pot considerar correcte si l'alumnat expressa que es tracta d'una imatge falsa d'un coronavirus i justifica de manera adequada les seves explicacions, a banda de respondre als tres punts específics de la qüestió.

Sobre la tipologia de pla, es poden considerar adequats els següents:

- És un pla detallat ampliat amb tècniques microscòpiques, cosa que demostra el fet que els elements situats als extrems de la imatge perdin nitidesa.
- És un pla sencer, ja que es pot observar la totalitat de la figura.
- No es poden acceptar: primeríssim primer pla o primer pla (ampliat o no), ja que aquests es relacionen amb la figura humana.

Les redaccions podrien esmentar idees com aquestes:

Aquesta fotografia mostra una imatge reconstruïda en tres dimensions de l'aspecte del virus coronavirus anomenat SARS-CoV-2, interpretat a partir d'imatges reals del Center for Disease Control and Prevention (Eckert, Higgins, 2020) i publicada a la Public Health Image Library. No és una imatge real, però sí el primer model de domini públic del SARS-CoV-2, dissenyat en 3D, el 30/1/2020. Es tracta d'una reconstrucció força científica, ja que mostra la morfologia real del virus. Copiant aquesta imatge se n'han fet moltes variacions, que, amb posterioritat de la data esmentada, s'han pogut veure en publicacions escrites i audiovisuals.

L'ampliació de la imatge, en una angulació frontal o normal, permet observar les dues parts principals que presenta el virus. D'una banda, la massa esfèrica, que és la base i que presenta un color grisós i opac, sembla un cos pesant i se'ns mostra amb una rugositat molt important. Això li dona una textura arrugada que sembla

gairebé rasposa i porosa a la vegada. L'altra part del virus són les punxes o espines vermelloses o coral·lines que fan pensar en fragments de cordill, per la rugositat que presenten, així com per l'extrem final desfet i obert que tenen. Aquestes punxes estan col·locades circumval·lant l'esfera central, simulant una corona. D'aquí ve el nom de coronavirus. El tercer element cromàtic del conjunt són els petits puntets taronja o groguencs que de manera aleatòria es poden observar en alguns porus de la superfície grisosa. Estan repartits per tota l'esfera. La combinació d'aquests tres colors, tan contrastats, doten la imatge d'una estètica singular. Es valorarà positivament que els alumnes s'allarguin en termes de cromatisme (colors freds, càlids, etc.).

La il·luminació emprada per a dur a terme la fotografia ens deixa observar algunes ombres d'algunes de les espines roges, sobretot de les que estan col·locades a la part més central de la imatge. És una reproducció d'una fotografia científica.

2.2

(2 punts)

Les explicacions poden ser diverses, però cal que el gènere estigui ben identificat i es pugui definir (1 punt) i que se'n donin com a mínim tres característiques (1 punt). Si l'estudiant opta per definir la imatge com una falsa imatge o una reproducció també s'acceptarà, sempre que aportï algunes característiques del tema. Aquesta imatge s'ha escollit per parlar sobre fotografia científica. Per tant, una possible resposta podria tenir aquesta essència. És important que hi hagi el mínim de 150 paraules que es demanen.

Es tracta d'una fotografia científica. La fotografia científica és la que, mitjançant unes tècniques especialitzades, permet mostrar-nos imatges de tots els camps vinculats a la ciència i la medicina i, per tant, en aquest sentit, aporta informació veraç i contribueix a l'avenç de la ciència i la seva divulgació.

La tecnologia és la base d'aquest tipus de fotografia. Gràcies als equips especialitzats (microscopis, telescopis o espectroscopis), als focus, als filtres i als programaris, es poden obtenir imatges d'elements de dimensions tan minúscules o tan gegantines que l'ull humà és incapaç de veure. De la mateixa manera, la fotografia científica ens mostra colors que els éssers humans no podríem apreciar perquè no podem exposar-nos a llums infrarojos o ultraviolats.

Aquests tipus de fotografia és molt usada en camps com ara la biologia, l'agricultura, l'astronomia i la medicina.

2.3

(2 punts)

L'estudiantat hauria de respondre, com a mínim, a la definició del moviment (1 punt) i identificar cinc de les seves característiques principals (1 punt) acostant-se a les idees de base següents. És important que hi hagi el mínim de 150 paraules que es demanen.

Es tracta d'un moviment cinematogràfic de repercussió global. De fet, l'últim reconegut com a tal, nascut a Dinamarca el 1995 i escrit en un manifest per Lars von Trier i Thomas Vinterberg, els impulsors. Buscaven produir cinema que lluités contra les tendències cinematogràfiques vigents a la dècada dels anys noranta i de tipus més comercial. Per tant, és un moviment no comercial de cinema que té l'origen als països nòrdics.

Per a aquests realitzadors, el cinema que s'acostés a aquest moviment havia de tenir unes característiques comunes que permetessin identificar-lo com a tal. Algunes d'aquestes característiques són: apostar per fer les pel·lícules en exteriors i emprar només elements propis d'exteriors sense accessoris ni decorats; usar la música i el so només si figuren naturalment en l'escena rodada; emprar la càmera aguantant-la amb la mà tant en preses estàtiques com en moviment; la pel·lícula s'ha de rodar en color; no s'accepta la il·luminació artificial; cal defugir de filtres i efectes; la pel·lícula no ha de contenir accions superficials; es prohibeixen els canvis temporals o geogràfics; les pel·lícules de gènere no són acceptades; s'ha de fer en 35 mm, i, finalment, aposten perquè el director no figuri en els crèdits del film.

OPCIÓ B

2.1

(3 punts)

S'ha de valorar amb 0,25 punts cada pla correctament dibuixat i identificat amb el nom o l'acrònim. Hi han de figurar les dues coses. Amb 0,75, la qualitat gràfica que permeti la coherència narrativa, és a dir, que els nou plans expliquin una història que es pugui comprendre.

2.2

(2 punts)

Es valorarà que l'estudiantat reconegui i sigui capaç de definir el moviment (1 punt) i d'esmentar-ne les característiques principals (com a mínim tres) de manera correcta i intel·ligible (1 punt). És important que hi hagi el mínim de 150 paraules que es demanen.

Pertany a l'expressionisme. L'expressionisme és un moviment artístic que va sorgir a Alemanya a principis del segle XX, inicialment en les arts plàstiques i més tard en la literatura, el teatre, la música i el cinema. La seva característica essencial és la forta distorsió de l'art tradicional: un vers poètic, una pinzellada, un gest escènic, un pla cinematogràfic que trenca el motlle de l'art tradicional. El moviment es desenvolupa en l'àmbit del setè art a partir de l'estrena d'*El gabinet del doctor Caligari*, realitzada per Robert Wiene el 1919 i estrenada l'any següent. Es tracta d'un film que constitueix el veritable manifest paradigmàtic del cinema expressionista. El seu argument adopta temes sobrenaturals propis del regne de les ombres i del misteriós univers de les criatures malignes. El punt de vista narratiu es construeix a partir d'una visió subjectiva que transfigura la realitat en mons irrealment, distorsionats, al·lucinants. Els decorats, de derivació marcadament teatral, posseeixen una perspectiva deformada que privilegia les línies diagonals i els angles aguts que amenacen constantment la salut dels personatges. Tots els elements narratius i expositius estan supeditats a l'increment de la força emotiva, pròxima a la transcendència irracional de matriu gòtica, tal com certifiquen *Nosferatu*, *Eine Symphonie des Grauens* (Friedrich Wilhelm Murnau, 1922), una altra obra mestra del moviment que s'inspira en la novel·la *Dràcula* de Bram Stoker.

Altres films expressionistes són *Der Golem, wie er in die Welt kam* (Carl Boese i Paul Wegener, 1920), *Der müde Tod* (Fritz Lang, 1921), *Das Wachsfigurenkabinett* (Paul Leni, 1924) o la gran *Metropolis* (Fritz Lang, 1927).

Aquest tipus de cinema va condicionar el cinema posterior, com ara el cinema negre i el de terror.

2.3

(2 punts)

Es valorarà que l'estudiantat reconegui i sigui capaç d'esmentar el film (1 punt) i d'esmentar algunes característiques (tres com a mínim) o cronologies del primer cinema sonor, de manera correcta i intel·ligible (1 punt). És important que hi hagi el mínim de 150 paraules que es demana.

Les respostes dels estudiants haurien d'anar en aquesta línia, tot i que no s'espera el mateix volum d'informació en les seves respostes.

Es considera que la primera pel·lícula sonora, estrenada en sales comercials, que reuneix les característiques de l'enunciat és *The Jazz Singer* (Alan Crosland, 1927, Warner Bros). De fet, és una pel·lícula cantada més que parlada, ja que la veu dels protagonistes se sent en les escenes cantades, i de manera molt residual a les dialogades, que continuen essent mudes i mantenen els diàlegs escrits en els quadres de text.

Tot i això, el cinema des dels seus inicis sempre va procurar tenir algun tipus d'ambientació sonora. Durant els primers anys, era habitual que les projeccions anessin acompanyades de música o d'efectes de so, en directe, que ressaltaven les escenes que es projectaven. De la mateixa manera, era fàcil trobar explicadors que animaven les sessions del primer cinema. Eren personatges que amagats o al costat de les projeccions explicaven les pel·lícules mentre s'anaven veient, per tal que la població analfabeta conegués la narrativa de la història o l'entengués millor.

No és fins que la Warner es planteja sonoritzar el cinema, com a via per aconseguir una sortida als seus problemes econòmics, que la indústria cinematogràfica s'aboca cap a aquesta nova etapa i comença la integració del so al cinema, de manera gradual.

La primera pel·lícula sonora produïda per Warner és *Don Juan* (Alan Crosland, 1926). Aquí s'hi poden sentir alguns efectes sonors, com ara el so de les espases que xoquen en un duel, així com música sincronitzada amb les imatges, escrita específicament per servir de suport a algunes escenes concretes. Poc després, el mateix director s'atreveix més amb la tècnica i crea la comercial *The Jazz Singer* (Alan Crosland, 1927), on, a més dels efectes sonors i la música, es podien sentir alguns diàlegs breus, com dèiem més amunt. La primera pel·lícula sonora composta íntegrament per diàlegs parlats és *Lights of New York* (Bryan Foy, 1928).